

A szerkesztő lakása:

Susak - Glavan ház.

Előfizetési ár - Associazione:

Egy évre Per 1 anno 6.- fr

Félévre 6 mesi 3.- »

Negyedévre 3 - 1.50 »

2 hóra 2 - 1.- »

Külföldre 1 évre Per l'estero 8.- »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Hirdetések és nyiltterek:

Fölvételnek árszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivataltban, Susak (Glavanház), továbbá Goldberger A. V. Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetői irodájában Budapest, Váci utca, Oppelik B.nél. Bécs, Stubenbastei N. 2

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Használati használati.

1892 június 5

Megjelenik minden vasárnap

5 Giugno 1892

A fiumei vizmü.*)

IRTA: Herdenich Győző MÉRNÖK.

Magyarország délnyugati szélén, az adriai Quarnero öböl északi végén és középpontján az itt a tengerpartra kinyúló és a tenger felé terasse-alakulag eső Karsthegységhez tartozó 1396 méter magas Monte Maggiore lábánál, a Magyar és Horvátország közt határt képező Recina folyó mellett terül el, a már a középkorban ismert festői és regényes fekvése folytán (a híres gyógyhely, Abbazia mellett) általánosan csodált kikötőváros — Fiume, körülbelül 20 km² területen.**A város földrajzi fekvése: 45° 20' északi szélesség és 32° 05' keleti hosszúság.

Ezen város, mely 1778 óta mint közvetlen országrész ismételtén Magyarország kormányzatának lett alárendelve, Magyarország legfontosabb kikötővárosa, melynek felvirágoztatását és szabályozását a magyar kormány nagy pénzáldozatok árán mozditja elő, és valóban e város elsőrangú tengeri kereskedő helylyé küzdötte fel ma-

*) A következő leírásban levő adatokat és idevonatkozó magyarázatokat részben a helyszínen gyűjtöttem, részben pedig az építési munkálatoknak kiadására kirt nyilvános árlejtés alkalmával a városi mérnöki hivatalban kített tervekből vannak véve.

**) Plasse, Drenova és Cosala külvárosokkal együtt.

Levelezés

Batthyány Tivadar gróf és Fiume törvénytartósa között

a városnak Magyarországhoz való csatolása tárgyában.

Múlt heti közleményünkben adott ígéretünket akarjuk beváltani, midőn e nagyérdékű levelézést szó-szerinti másolatban mutatjuk be a közönségnek. Az eredeti levelek közé iktatjuk a tanácsnak gr. Batthyány diszpolgárrá emelésére vonatkozó határozatát is.

I.

A városi tanácsnak pártfogásért esdeklő levele Batthyány grófhoz.*)

Eccellenza!

Questa città, con la sua fedeltà ed ossequio sollecita a distinguersi in tutte le congiunture appresso gli Augustissimi di Lei Sovrani, e che perciò ebbe la felice sorte di riportare frequenti gloriose testimonianze del sovrano gradimento, non ha potuto senza infinito giubilo ricever la notizia, qui con par-

*) A városi tanácsjegyzőkönyv a levél német eredetijét olasz fordításban adja vissza.

gát. Az 1859-iki népszámlálás 15,528, az 1869-iki 18,809, az 1880-iki már 21,271 és végre az 1890 december 31-iki 30,150 lakost tüntetett ki, mely utóbbi szám a gyors fejlődést bizonyára legjobban dokumentálja.

Fiumében jelenleg nagyobb számú jelentékeny ipartelep van, és eltekintve a jelentékeny tengeri kereskedelmi forgalomtól, már ezek maguk is híressé teszik a várost, mint a világhírű *Whitehead & Comp.* cég torpedógyára, *Smith & Meynier* híres papírgyára, egy több mint 2000 munkást foglalkoztató állami dohánygyár, egy ásványolaj-finomító egy rizshámozó-és keményítőgyár, vegyi termények gyára stb.

Hogy az utóbbi évtizedekben vett fellendülés mellett Fiume nyilvános városi intézményei nem maradhattak figyelem nélkül, és hogy a kormány részéről fogantatott óriási kikötőrakpart-építkezéseken kívül az utcákat szabályozni, a világitást stb. szintén rendezni kellett, sőt hogy már az általános csatornázást is megkezdtek, mindez csak mint természetes dolog tűnhetik fel.

A legközelebb fogantatva veendő közintézmények közé egy megfelelő vizellátó mű építése is fel van véve, melynek előmunkálatai annyira haladtak, hogy az 510,000 frttal előirányzott ide vonatkozó terv

megvalósítására a nyilvános árlejtés és a munkálatok kiadása már meg is történt, úgy hogy az építés a legrövidebb idő alatt kezdetét fogja venni. E tekintetben Fiume a legkedvezőbb viszonyok közt van, és a kontinens sok nagy városa szerencsésnek érezhetné magát, ha vízbőség tekintetében oly irigyléreméltó fekvése volna mint Fiuménak.

A keleti határon folyó és a tengerbe jelentékeny mennyiségű vizet hordozó Recina folyó tiszta, egész séges forrásvizet visz magával; a város területén eredő Zvir forrás közvetlen mellette esőrgedező patakja pedig a legtisztább kristályvizet tartalmazza és a város számos helyén, a hol csak egy lyukat fúrnak, a sziklás talajból a ig 1—1½ méter mély vizgazdag források bugyognak ki, melyeknek vize szintén a legjobb, úgy hogy egy szabályos vízvezeték szüksége csak annyiban forgott fenn, hogy a magasban fekvő városrészekben, épületekben stb. a vizet közvetlen az emeletekre vezessék és hogy az utcák észszerű öntözéséről és tűzveszély esetére gondoskodva legyen.

Az erre vonatkozó tervet *C. Hor-te & Comp.* prágai vízműépítő cég aegise alatt az ismert kitünő szak technikus *Salbach B.* brezdai építészeti főtanácsos készítette és, a kérdés megoldása a szakemberre

nézve ép úgy, mint e laikusra nézve már a város regényes, azonban ily műre nézve nem egészen alkalmas fekvése következtében is, sok érdekes és tanulságos mozzanatot nyújt, minthogy nem csak a tervezés vett igénybe egy oly kiváló szakembert mint *Salbach*, hanem maga az építés is jelentékeny nehézségekkel fog megküzdödni.

A yizmü tápláló forrásul, a *dr. Koettsdorfer József* tanár által végrehajtott vegyi elemzések és bakteriologiai kísérletek kedvező eredményeinek következtében, Fiume látványosságát képező és a város északkeleti részén lévő Zvir patak lett megjelölve, melynek vize — mint mondják — jóságra nézve nem áll mögötte a bécsi forrásviznek, és 7—9° R. középhőmérsékkel bír. E forrás a Karsthegység egy mély völgynyílásában, (a Recina folyó teknője) a város felé lejtősödő körülbelül 140 m. magas Kalváriahegy merőleges sziklafala ajatt. 4 m magasságban a tenger színe felrett ered, és vízbősége oly jelentékeny, hogy a vizet már közvetlen a forrásnál mint hajtóerőt használják.

A vizet egy a forrás mellett 6 méter mélyre a sziklába furandó 2.75 m. átmérőjű kútaknából fogják nyerni, melyet öntöttvas bordalemezekkel befedni és szelelő

ticolari avvisi pervenuta, che le MM. LL. SS. (Maestà Loro Sacratissime) disponevano d'incorporarla all'ugualmente ereditario Regno di Ungheria, per tanto più facilmente promuoverne il commercio.

Ma quanta consolazione recava a questo Pubblico la speranza che con quel mezzo diveniva il fortunato stromento dell'universale felicità dello stato, che dal provvido incamminamento del commercio ongaricale dipendeva, altrettanto alcune voci divulgatesi, che la supposta dipendenza di questa città dalli Friuli o dal ducato di Cragno impedir potrebbe la sperata sua incorporazione al Regno di Ungheria, vengono a rattistarci.

Nulla è più lontano dal vero della pretesa dipendenza di questa città dalli Friuli o dal ducato del Cragno; e chiare ed incontrastabili ne sono le prove. In primo luogo nessuna delle motivate provincie può dimostrar un sol atto antico o recente di superiorità o giurisdizione esercitata sopra questa città ed all'incontro in secondo luogo, il particolare *statuto* fino da Ferdinando I. a questa città concesso e clementissimamente confermato, e che non suole accordarsi alle città soggette alle provincie, serve di prova della piena sua indipendenza dalle medesime.

Di ulteriori incontrovertibili prove di

sua piena libertà e qualunque indipendenza da ogni altro stato o provincia servono: che gli Augusti Austriaci Sovrani, sempre che prender dovevano l'omaggio dalle a se suddite provincie non meno l'esigevano e degnati si sono di separatamente riceverlo ancora da questa fedelissima loro città, come li recenti atti di Carlo VI di gloriosa memoria lo dimostrano: il che certamente non si sarebbe fatto se questa città avuto avesse dipendenza da altra provincia; e di più allorchè l'augusta corte ha domandato dalli suoi stati la garanzia pella *Pranmatica Sanzione* l'ha esatta ed accettata da questa città a pari di tutte le altre provincie dello stato. Onde si gloria Fiume di esser suddito dell'Augustissima Casa d' Austria, cui per mantenersi sempre fedele ad esempio de' suoi antenati in ogni occorrenza sacrificava ben volentieri e il sangue e le sostanze; ma non ha mai riconosciuto nè riconosce alcuna dipendenza o soggezione ad altra provincia.

Questa città venera l'eccellenza Vostra, qual grazioso padrone e protettore, dacchè nel suo gremio si è compiaciuta di fabbricare una casa, l'abbraccia e l'accoglie per suo commembro, e quindi la supplica di accorrer in sua difesa; e se il pretesto dell'asserta dipendenza dovesse impedire la sua incorporazione al

regno di Ungheria, noi supplichiamo a nome pubblico l'Ecc. Vostra di rappresentar alle SS. CC. RR. MM. LL. le premesse prove di sua pienissima indipendenza e di assicurar nello stesso tempo le LL. MM. del più ardente desiderio di questo Pubblico d'impiegarsi a seconda delle Sovrane loro Intenzioni e in beneficio di tutto lo stato; ed all'Eccellenza Vostra con tutto il rispetto baciamo le mani protestandoci per sempre di Vostra Eccellenza.

Fiume, li ecc.

(A levél kelte nincs közölve; magyar fordítását tér szűke miatt nem adhatjuk. Tartalmát különben múlt heti cikkünkben ismertettük).

II.

Batthyány Tivadar gróf válasza Fiume városának előbbi megkeresésére.*)

A Messieurs Antoine de Monaldi, e François Antoine de Steinberg a Fiume.

Messieurs,

Weilen Ich das Wohlsein der Lößl. w. Stadt Fiume, als meine Nachbarinn allzeit zum besonderen Augenmerk hatte, liess Ich mir gleich bei den vorgefallenen Veränderungen-Umständen gar gern

*) Az idézett tanács jegyzőkönyv eredeti német szövegében reprodukálja A levél a város bírálóhoz van intézve.

esővel ellátni fognak. Ezen merő-
kut veendi majd fele részben a
Zvir forrás vizét, még mielőtt ez
a forráskatlanba belép, mely utób-
bit a lerakodott iszapfömegetől kot-
rás és öblögetés által fognak meg-
tisztítani.

A Karst lejtőjén ezen a helyen
eszközölt lerontásnál bebizonyult,
hogy a sziklából még csekély mély-
ségben jön ki forrásvíz, miért is
— mint *Salbach* mondja — nem
kell félni, hogy a kútakna vízben
hiányt fog szenvedni. De előrelá-
tásból a szivattyúnak a merőkutba
vezető 300 mm. átmérőjű szívó-
csővétől egy elzárható elágazás vez-
et a tulajdonképeni Zvir forrás-
hoz, mely mélyen belenyúlik a
forráskatlanba, hogy azon esetre,
ha a kutat javítják vagy tisztítják,
a vizet közvetlen a Zvirből lehesen
venni. Miután a forrás illetve an-
nak katlana közvetlenül a Recina
folyó medre mellett terül el és
utóbbtól csak egy fal választja
el, azért is ezt meg fogják erő-
síteni és vastagítani, hogy magas
vízállásnál a Recina folyó minden
befolyásától megóvják; azonkívül
a forráskatlan partjait betongáta-
kkal fogják kiegyenlíteni és megvé-
deni. A forráskatlan nem fogják
befedni, minthogy az esetlegesen
a vizre hulló tisztatlanságokat a
nagy erővel felbugyogó és lefolyó
víz magával viszi. A kútaknából
elvezető vizet gépekkel fogják a
városi csőhálózatba és a víztorony-
ba vinni, és pedig a víz emelésére
a Zvir forrás-víz erejét fogják fel-
használni, azonkívül még két gőz-
gépet is fel fognak állítani. Az
emelendő vízmennyiség 3800 m³-el
van felvéve.

Liszt kivitelünk Nyugat-Európába és Braziliába.

A f. évi ápril hóban a nyugat-euro-
pai és a brazilai kikötőkbe, az egyes

angelegen sein, Nachrichten einzuholen
von denen hier anwesenden Fiumanern,
wie zu einem Beispiel Benzeni und Marot-
ti, in betreff der uralten Fiumaner In-
dependenz von Fume und Krain, und
solche Nachrichten bei Behörde schick-
sam anzubringen; worauf dann auch der
glückliche Erfolg sich bereits geäußert
hat, so dass berührte Stadt Fume un-
gach aller widrigen Einstreungen als
eine königliche Freistadt, der *Cron Un-
garn einverleibt zu werden* bestimmt
worden ist. Wie dann auch bereits in
der erst abgehaltenen Concertation zw-
schen der Ungarischen, Osterreichischen
Cauzet, Hof-kriegs-Rath und Hof-Cam-
mer die vorläufige Überantwortung ge-
schehen worden ist.

Zu welcher ich also herzlich gratu-
lirte, wünschend, dass die numehro zwei er-
öffnete, von einander independente, con-
currirnde Meer-Porten Triest und Fume
durch die schon so längst erwünschte *Ae-
mulation* sich auf ein viel höheres Gip-
fel der Glückseligkeit hinaufschwingen
möchten, zu welcher Ich mit meinen
zwar kleinen Kräften aber doch grossen
Eifer noch allmögliches mi wirken wer-
de; freüete mich nicht wenig, dass bee-
de Herrn*), in Namen der Stadt in die-
ser wichtiger Verfallenheit zu mir ein
sonderliches Vertrauen bezeigen und
persuadirte sein wollen, dass Ich mit
wahrer Aufrichtigkeit das Wohl und Auf-

*) Monaldi Antal és Steinberg Ferencz An-
tal, mint a város bírái.

malmok részétől a következő mennyisé- gü magyar liszt vitetett ki.	
I Budapesti	10476.9
Pesti bengermalom	2112.8
Gizella	1300.0
Concordia	7111.2
Victoria	2077.1
Erzsébet	2709.2
Luiza	4142.2
Pannonia	2443.5
Egyesült	2901.1
Molnárak sütők	3117.0
Haggenmacher	2641.6
Bloch József	2232.2
Löbmayer J. F.	1219.5
Halmay és társa	203.3
István gőzm. Debreczen	1200.0
Losonczy	203.2
Zakalj Fiume	2548.5
N. Kikindai	406.4
Szatmári	814.4
Pannonia, Témésvár	300.0
Első horvát	508.0
Eszéki	406.4
Back B. fia	6100.0
Ebenfurti	400.6
Venezzei	498.5
összesen	61071 m. mázsa.

E mennyiségből az egyes kikötőkre
esik. *Marseille* 1283, *Bordeaux* 4100,
Rouen 27835, *London* 7120, *Liverpool*
6388, *Glasgow* 4017, *Hull* 1172, *Bra-
zilia* 7257, délam-rikai kikötők 1716
Algier 10 m. mázsa.

Helyi és különféle hírek.

Gróf Szapáry Gézáé Ó Excellen-
tiáj szerdán délelőtt meglátogatta a véd-
nöksége alatt álló „Mária” árvaházat. Ó
Excellentiáját a Mária árvaház elnöksége,
és az intézet növendékei, nőverei Teréz
főnöknővel élőkön fogadták, D. e. 10 ó-
rakor az intézet kápolnájában Dr. Bedini
Fiume prepost plébánosa ünnepélyes szent
mesét tartott, melyet a nemeslelkű grófné
kiserétével együtt végig hallgatott.

Az ünnepélyes szent mise után Ó Ex-
cellentiája megsejmelte az intézet helyi-
ségeit és távozásakor az intézet körül
egybegyűlt szegények közt 600 litot oszt-
tatott ki.

Személyi hírek. Belopotocky tábori
püspök e hét folyamán városunkban idő-
zött. Dr. *Posilovich György* zeng-mo-
drusi püspök a magyat-horvát gőzhajózási
társaság „Nehaj” gőzösén tegnap előtt
városunkba érkezett.

kommen der ruhwürdigen Stadt Fiume
wünsche und zu befördern mich
bestreben werde; wann ich ferners nach
Recht und Billigkeit dieser Löbl. w.
Stadt oder ihnen beeden Herrn sollte
können in einem oder anderen an die
Hand gehen, wird es mir ein ganz be-
sondets Vergnügen sein, und bin mit
vieler Hochachtung Eu rer Wohlgeboren
W en, den 14 Februar 1776.

Ergebenster Diener
Gr. Theodor Batthiani m. p.

III.
A fumei tanács halánylatkozata gr. Batthyány
Tivadar eredményes közbenjárásért.

In seguito di che alzatosi in piedi il
nobil sig. Michiel Antonio de Zanchi,
uno de'membri del Minor Consiglio, e
preso licenza da chi si spetta, opinò
rassegnatamente, che questo Magnifico
Pubblico in testimonio di gratitudine
verso Sua Eccellenza il conte Teodoro
de Batthiani, ministro per ogni verso
rispettabilissimo, dovesse

a) inviargli quanto prima lettera di
ossequioso ringraziamento per la benigna
protezione che si compiacque d'inter-
porre presso l'Augusta Sovrana Corte
a sollevio di questa città nel communi-
cato importantissimo e sempre memora-
bil avvenimento;

b) crearlo con tutta la maschile di-
scendenza cittadino ed effettivo consig-
liere *ad honores* di questo Magnifico
Pubblico, impartendogli quindi tutte le
annessovi prerogative;

Estély a fumei kormányzónál. —
Gróf Batthyány Lajos kormányzónk és
neje sz. *Andrássy* Ilona grófnő e hó 1-
én fényes estélyt adtak, melyre négyszáz-
nál több meghívó küldött szét. Az
estélyen a fumei társadalom színe java
volt együtt, s a megjelent vendégek
nagy száma élénk tanúsága volt ama nagy
rokonszenynek a köztszövetletnek, melyet
a grófi pár Fiumében oly rövid idő alatt ki-
vívott. Az estély egyik lénypontját, gróf
Szapáry Géza volt fumei kormányzó, ne-
jének megjelenése képezte, kit az estélyen
nagy rokonszenvel környeztek. Az estély
kerésével 9 órak után vette kezdetét.

Az estély kevéssel 9 óra után vette
kezdetét, a midőn ugyanis a kormányzói
palota tágas termei egészen megtelt vá-
rosunk előkelő közönségével. A vendé-
geket a nagyteremben a kormányzói pár
szívélyes üdvözlése fogadta, honnan a
hölgyek a kormányzóné termeibe, míg a
férfi vendégek a nagyteremben foglaltak
helyet. Kormányzónk neje Batthyány Ilona
grófné, ki ragyogó jó kedvével, nyá-
jas modorával a legeszteleőbb hang-
ulatot keltezt, gazdag aranyhímzéssel dí-
szített gyönyörű rozsaszín brokátelyem-
ruhát viselt, mely felséges öltözké-
n méltó kiegészítő részét képezte a keleti
gyöngyökből álló nyakigsz és a korona
alakú ragyogó gyémánt hajdiz.

A jelen volt hölgyek kivétel nélkül a
legújabb szabású gazdag béli tolettékben
voltak.

A meghívott vendégek közül résztvet-
tek az estélyen:

Ciotta polgármester, Kvassay min. ta-
nácsos, Szobovics, Eorlegh, Fest, Hajnal
min. oszt. tanácsosok, Dr. Feichtinger
pénzügyigazgató, Ivanossich ezredes, Kár-
ber a haditengerészeti akademia parancs-
noka, Sehreyer ténparancsnok, Dr. Bedi-
ni Fiume prépost plébánosa, a többi egy-
házak lelkészei, a 79 sz. Jellačić ezred, a
kir. honvédség tisztikara, a helyben szeke-
lő kőállamok konzuljai, a kir. kormány-
zás, tengerészeti hatóság, révhivatal,
pénzügyigazgatóság, a városi hatóság, az
„Adria”, „Lloyd”, a Magyar horvát gőz-
hajózási társaság, vasuti főnökség és tor-
gelmi hivatalnokokai, továbbá a m.
kir. áll. főgimnázium tanári kara, a hor-
vát gimnázium, felsőbb leányiskola, pol-
gári fiúiskola igazgatója a helyben szé-
kelő pénzintézetek egyletek és társulatok
stb. főnökei.

A vendégek 1/2 órák orokor vonultak a
bufféba, hol a művészi izléssel s gazda-
gon rakott asztaloknál a legkitűnőbb han-

c) distinguerlo nel posto con una se-
dia di appoggio a lato destro, vicino
alla tavola dell'Illustrissimo Magistrato
ogni qualvolta volesse onorare colla gra-
ziosa sua presenza i pubblici consigli;
e contraddistinguerlo ancora

d) nell'annua distribuzione delle pub-
bliche cere, con una torcia simile a quel-
la che nel giorno di S. Vito si presenta
alli pro tempore cesareo regi Rappresen-
tanti;

e) acchiudergli nella motivata lettera
di ringraziamento un *ben esteso pubblico*
atto contenente il risultato dell'odierno
consiglio ad effetto suo.

Il Magnifico Pubblico, accedendo *plenis*
voctis al saggio parere del signor Michiel
Antonio de Zanchi, ne ha commessa l'e-
secuzione alli nobili spettabili signori
giudici rettori ne'modi e termini che lo-
ro sembreranno piú proprj e decorosi.
(Az 1776. márczius 9-én tartott ta-
nácsülésből).

IV.

A fumei tanács köszönő irata Batthyány Tivadar
grófhoz.

(A latin eredetiből fordítva)

*Kegyelmes gróf Úr, Legkegyelmesebb U-
runk és pártfogónk!*)*

Excellentiádnak a Felsőes császári
udvarnál való az iránti legkegyelmesebb
közbenjárásáért, hogy ezen ép most a
magyar szent koronához csatolt város,

*) Batthyány Tivadar grófot a kegyelmes cím
mint belső titkos tanácsost illette meg.

gultban egész 1/2 12-ig tartott a lakmá-
rozás, mely idő alatt a városi zenekar a
palota előtti téren válogatos darabokat
játszott.

Ejélt tájban a hölgyek ohajára kezde-
tét vette a tánc mulatság mely a legé-
lénkebb hangulatban egész 2 óráig tartott.
A fényes mulatság 1/2 3 órakor ért vé-
get.

Kitüntetés. A magyar pedagógiai tár-
saság, mely Dr. Klamarik Janos, vall. és
közoktatásügyi miniszteri tanácsos kezde-
ményezésére azon czélből alakult, hogy
a pedagogia terén működő hazai erőket
az egyetemi és középiskolai tanárokat s
a polgári és elemi iskolai tanítókat egye-
sítse, Körösi Sándor, helybeli áll. főgim-
názium tanárt f. é. május havi ülésében
rendes tagjává választotta.

Tekintetbe véve, hogy az alapszabályok
szerint a rendes tagok a hazai közok-
tatásügyi s különösen a magyar pedago-
giai irodalom kiválóbb munkásai közül*
választatnak s hogy számuk a 100-at meg-
nem haladhatja, a rendes taggá való vá-
lasztás mindenesetre szép kitüntetés. —
A társaságnak eddigelé mintegy 40 ren-
des és 450 külső tagja van, Körösinek
paed. irodalmi működése, melynek alap-
ján rendes taggá választott a követke-
ző: „Az olasz gymnaziataltó lyceumok”.
— „Az olasz reáliskolák”. — A tanítá-
sbeli vonatkozásokból”. — „Grammatica
teorico-practice della lingua ungherese” és
„A fumei magyar nyilváníttás”. Körösi
székfoglalóját a jövő tanév második felé-
ben fogja megtartani.

Király ő felsége koronázásának 25.
évfordulójának alkalmából f. hó 8-án a Dom
templomban ünnepélyes mise lesz. Ez al-
kalommal a „Fiumei M. Daloskör” Kem-
pter „C-dur miséjét fogja énekelni, Of-
fertoriumra Scaramelli Josefín k. a. Mas-
sart J. egy gyönyörű „Elegiáját” adja
elő hegedűn harmonium kísérettel.

**Jótekönsági ünnepély a Giardino-
publicóban.** Gróf Batthyány Lajosné szül.
Andrássy Ilona grófnő, kormányzónk ne-
je védnöksége alatt a fumei jóteköny in-
tézetek javára rendezett ünnepély mint
az már előre is látható volt, a lehető leg-
fényesebben sikerült.

A rendező bizottsági tagok valamint
a fumei művészek és műbarátok a kik
Batthyány Lajos grófné védnöknővel élük-
ön, a jótekönsági ünnep sikere érdeké-
ben már hetek óta fáradhatlan tevékeny-
séget fejtettek ki, méltán meglehetnek e-

kiváltságainak megfelelő gyarapítása ál-
tal, csak még inkább kitűnjék s az ország-
nak és magának jóvendőben annál nagyobb
hasznót hajtson, — valamint azért a
kegyességéért is hogy bennünket ő Fel-
ségek idején értesíteni méltóztatott, ezen-
nel legnagyobb halánkat fejezzük ki
Nagyméltóságodnak.

Hogy pedig a városunkhoz való oly
nagy hajlandóságra iránt feledékenyeknek
ne mutatkozzunk, már rég szándékoz-
ván ezt valamely módon visszazonozni, e
tárgyban határozathozatalra egybehívók
a kisebb és nagyobb tanácsot, és ösünk
példájából okulást és tanulságot merit-
ve, egyhangulag elhatározók, hogy
Nagyméltóságodat dicő származékaival
egyetemben örök időkre patricziusaink
és tanácsosaink sorába választjuk és ik-
tatjuk, mindazon kiváltsággal és immu-
nitással, melyet többi patricziusaink él-
veznek.

Együttal a Nagyméltóságod iránti meg-
különböztetett tiszteletünk örök tanuje-
le gyanánt végzésileg kimondók, hogy
valahányszor Excellentiád tanácsulésaink-
ket becses jelenlétével díszíteni méltó-
tatnék, tiszteletére külön szék álljon ké-
szben azon asztal mellett, hol az az idő-
szerinti királyi helytartó s az igazgató
bírák foglalnak helyet.

Alázattal kérjük Nagyméltóságodat,
hogy nagyrabecsülésünk és hódolatunk
eme gyöngre, de csekély erőinkhez ké-

légedve;
koronázás-
ünnepély-
nem volt
napi. Fiume
az ünnepe-
délutáni 4
a Deák u-
tágas séta-
közönség-
ugyancsak
másik rész-
keresztül

A közö-
ve elvölt-
től. A nép-
sebeli tűn-
lan lampi-
nai naper-
elhelyezve
szes bejá-
melyeknek
dezésé és
raztatólag

A leg e-
népkert kö-
hol körala-
kok ragyo-
lívta. E ki-
gálták a fi-
ményeket,
nélkül mir-

E körösi
pezségé csa-
szes kínai
elnöksége

Az ünne-
thyány La-
nő, pontba-
gróf Batthy-
a bejáratná-
totta meg.

A magya-
ter és a r-
ták és kísé-
tartott kín-
védnöknő-
Lajos képv-
virág csokr-

A kormá-
szemlélték
nűtt nagy-
sárolt csec-
melyeket o-
gyermekek

Ezalatt a
dott, oly a
részsein is z-
egy es kiosz-
körtül.

Folyt a v

pest egyedü-
tőztassék, r-
jóakaratót

Midőn ez-
köteleesség-
nak illő t-
együttal vá-
nak tagjai-
sebb pártfo-
juk, a legm-
Nagyméltós-
Fiume

leg-
de Stei-
d
Fiume

Batthyány Tiva-

Tekintetes sa-
és n

Nem csek-
már nem hi-
Uraságotkna-
nézésegek el-
tok forró oh-
csak hogy a
többi szabac-
tározta sor-
már kinevezi-
láth császári

legedve; az elért fényes siker teljesen koronázza fáradozásait. Jótékonyági ünnepély oly ragyogó kiállításban még nem volt rendezve, mint a múlt vasárnap. Fiume közönsége izgatottan várta az ünnepély napját s mikor elérkezett a délutáni 4 óra sűrű tömegekben özönlött a Deák utcán a Giardino publico. A tágas séta kert csakhamar megtelt Fiume közönségével, még pedig olyannyira, hogy ugyancsak feladat volt a kert egyik vagy másik részére, a közönség tömör falán keresztül juthatni.

A közönség a belépés percétől kezdve elvult ragadtatva a gyönyörű látványtól. A népkert ünnepi pompájában a mesebeli tündérkerthez hasonlított. Számátlan lampion füzérek, lófogók, óriási kínai napernyők, művészi arányosságban elhelyezve, szegélyezték az utakat a díszes bejáratról kezdve a csarnokokig, melyeknek remek kiállítása, ügyes berendezése és gazdag díszítése valóban káprasztalólag a hatott szemlélőre.

A leg elragadóbb látványt azonban a népkert központján fekvő térség nyújtotta, hol koralakban a különböző árú kioszkok ragyogó színpompában voltak felállítva. E kioszkokban előkelő hölgyek szolgálták a finom pezsgőt, frissítőket, süteményeket, kávékat, szivarokat stb. kivétel nélkül mind szebbnél-szebb tolettékben. E kövön északi oldalán a buffet és a pezsgő csarnok között emelkedett a díszes kínai sátor, hol a rendező bizottság elnöksége foglalt helyet.

Az ünnepély védnökönje gróf Batthyány Lajosné szül. Andrássy Ilona grófnő, pontban 6 órakor érkezett férjével gróf Batthyány Lajos kormányzóval, ki a bejáratnál belépő jegyét 300 frttal váltotta meg.

A magas vendégeket Ciotta polgármester és a rendező bizottság tagjai fogadták és kísérték az elnökség számára fenntartott kínai kioszkba, hol a nemeslelkű védnökönnek a bizottság és Ossoinak Lajos képviselő egy-egy remek kivitelű virág csokrot nyújtottak át.

A kormányzó és neje azután sorba szemléltek a díszes kioszkokat s mindenütt nagyobb összegeket hagytak a vásárolt csecse becsekért, sorsjegyekért stb. melyeket ott helyben, a körül csoportosuló gyermekek közt osztottak szét.

Ezalatt a közönség folyton nagyobdott, oly annyira, hogy a kert legfelsőbb részein is zsúfolva volt mindenütt s az egyes kioszkokat sűrű tömegekben vette körül.

Folyt a vásárlás, multság javában min-

denfelé. Megkezdődtek a népies játékok, versenyzés, bábszínház, pozna mászás stb. s ezalatt a katona és a városi zenekar felváltva változatos táncz darabok és hatalmas indulokkal villanyozták a kedélyeket, majd később a fiumei magyar daloskör gyönyörű dalokat énekelt. Este kigyultak a hatalmas villány — reflektorok és a fák koronái között ezer és ezer lampion tarkasága ragyogott — A kert különböző pontjain minden perczen kigyultak a színes görög tüzek vörös, kék majd vakító fehér lángba borítva a hatalmas babér fák koronái között a gyönyörű képet melynek kaleidoszkop szerű csodás mozgása, a tündérek, világába varázsolta a szemlélőt. A ragyogó ünnepély, mely sokkái emlékében fog maradni városunk közönségének, csak is a késő éjjeli órákban ért véget.

A fényesen sikerült ünnepélyek azonban egyik lezsebberedénye az, hogy városunk közönsége nem csak bizonyítékát adta a jótékonyág iránt kifejtett érzelmeinek, de egyúttal annak is, hogy a jótékony ünnepély védnökönje gróf Batthyány Lajosné szül. Andrássy Ilona grófné s férje Batthyány Lajos gróf kormányzónk írárt a legbensőbb tisztelet és hátrátalan szeretettel viseltetik.

Magyar Daloskörünk működő tagjai folyó hó 8-án délután búcsú összejövetelt tartanak a Rieci villában, melyre a pártoló tagokat is szívesen látják. A kik részt kívánnak venni, 6-án délig jelentkezhetnek Kilyéni Endre tükárnál (állami polg. isk. Piazza Scarpa) vagy bármelyik választmányi tagnál.

A fiumei vízmű. Városunk új vízműve tárgyában május hó 30-án tartották meg az átjelentést, melynél Zellerin Mátyás budapesti gyáros, mint a ki a legelőnyösebb alánlatot tette, nyerte el a munkát. A városi hatóság által kiírt pályázat nemzetközi volt és tizenegy bel- és külföldi jó nevű vállalkozó vett benne részt.

Vizsgálatok rendje a rn. kir. állami főgimnáziumban. Június 9., d. e. 8 óráról és d. u. 3 óráról szóbeli érettségi vizsgálat; június 14. 8-1/2-9-ig I. oszt. ban hittan; 9-10-ig II. oszt. ban hittan; 10-11-ig III. IV. oszt. ban hittan; 11-12-ig V-VII. oszt. ban hittan; 12-13-ig I. oszt. ban német nyelv.; 13-14-ig II. oszt. német nyelv.; 14-15-ig I-VII. horvát nyelv.; 15-16-ig I-VII. oszt. gyorsírás; 16-17-ig I. IV. oszt. ban torna; 17-18-ig V-VII. osztályban

torna, — Június 17. 8-9-ig I. oszt. ban magyar nyelv.; 9-10-ig I. oszt. ban latin nyelv.; 10-11-ig I. oszt. ban olasz nyelv.; 8-9-ig II. osztályban számtan; 9-10-ig II. oszt. ban földrajz; 8-9-ig V. oszt. ban görög nyelv.; 9-10-ig V. oszt. ban latin nyelv.; 8-9-ig VI. oszt. ban német nyelv.; 9-10-ig VI. oszt. ban olasz nyelv.; 10-11-ig VI. oszt. ban olasz nyelv.

Június 18. — 8-9-ig II. oszt. ban magyar nyelv.; 9-10-ig II. oszt. ban latin nyelv.; 10-11-ig II. osztályban olasz nyelv.; 8-9-ig III. oszt. ban olasz nyelv.; 9-10-ig III. oszt. magyar nyelv.; 10-11-ig III. oszt. ban német nyelv.; 11-12-ig a III. oszt. ban latin nyelv.; 9-10-ig VII. osztályban görög nyelv.; 10-11-ig VI. oszt. ban latin nyelv.; 10-11-ig V. oszt. ban mennyiségtan; 11-12-ig V. oszt. ban természetrajz. — Június 20. — 8-9-ig IV. oszt. ban olasz nyelv.; 9-10-ig IV. oszt. ban magyar nyelv.; 10-11-ig IV. osztályban latin nyelv.; 11-12-ig IV. oszt. ban német nyelv.; 8-9-ig V. osztályban latin nyelv.; 9-10-ig V. oszt. ban olasz nyelv.; 10-11-ig V. oszt. ban latin nyelv.; 9-10-ig VI. oszt. ban latin nyelv.; 9-10-ig VI. oszt. ban történelem; 11-12-ig VI. oszt. ban földrajz.

Június 21. — 8-9-ig I. osztályban földrajz; 9-10-ig I. oszt. ban számtan; 8-10-ig III. történelem; 10-11-ig III. oszt. ban földrajz; 11-12-ig III. oszt. ban számtan; 8-9-ig VI. oszt. ban mennyiségtan; 8-10-ig VI. oszt. ban természetrajz; 8-9-ig VII. oszt. ban olasz nyelv.; 9-10-ig VII. oszt. ban magyar; 10-11-ig VII. oszt. ban német; 11-12-ig VII. oszt. ban földrajz.

Június 22. — 8-9-ig IV. oszt. ban történelem; 9-10-ig IV. oszt. ban természetrajz; 10-11-ig IV. oszt. ban számtan; 8-9-ig V. oszt. ban magyar nyelv.; 9-10-ig V. oszt. ban történelem; 10-11-ig V. oszt. ban olasz nyelv.; 8-9-ig VII. oszt. ban természetrajz; 9-10-ig mennyiségtan. Június 30-án 9 órakor istentisztelet, záró ünnepély és a bizonyítványok kiosztása.

A tanulók rajzai és széprási füzetei a vizsgálatok napjain a rajzteremben közszemlélésre vannak kitéve.

Ezen nyilvános vizsgálatokra úgy a szülők, mint a középiskolai tanügy barátai tisztelettel meghívottak.

Ünnepély a népkertben. A koronázás 25 éves évfordulója alkalmából a giardino publico-ban ennek bérlelője Sponza fényes ünnepélyt rendez.

A jótékonyági ünnepély bevétele. Batthyány Lajos grófné kormányzónk neje védnöksége alatt megtartott jótékonyági ünnepély tiszta bevétele mint értesülünk 5800 frtot tett ki, mely összeg a Clotild gyermekmenhely, Maria árvaház és gyermekmenhely közt fog felosztatni.

Tengerészeti hírek.

Pályázat tengerészek részére. Az európai duna bizottság 1891. évi november hó 16-án Galaczon tartott ülésében elhatározta, hogy ezentul egy segéd felügyelői állás fog szervezni, mely hivatalnok a következő közgyűlés által fog megválasztani.

Ezen hivatalnoknak képzett és gyakorlott tengerészek kell lennie, a ki az angol nyelvet jól ismeri. Különös teendői lesznek: 1) a zátonyra jutások, hajótörések és a folyamban előfordult egyéb balesetek tényállását megállapítani; 2) a folyamkalauz szolgálatot vezetni; 3) a felügyelőt távollétében helyettesíteni.

A segédfelügyelői állás legkevesebb 3000 frank és legtöbb 9000 frank javadalmazással és négyévenkinti 750 franknyi pótlékkal a rendes táblázat (hivatás-szerű alkalmazottak) első osztályába fog soroztatni.

A m. kir. tengerészeti hatóság köréből. A Cadixban a szarvasmarhák közt kiütött koromfajás folytán a m. kir. tengerészeti hatóság a trieszti cs. kir. tengerészeti ha-

tósággal egyetértőleg elrendeli, hogy Cadix tartomány fertőzeten vidékeiről a fentemlített állatoknak, hulladékaiknak és nyersterményeknek a magyar-horvát tengerpart kikötőibe való behozatala és átvitele csakis a marhavészről szóló 1875 évi XX. t. e. 4. § ában körülírt feltételek mellett engedtetik meg.

Az említett állatok nyersterményeire nézve a származási igazolványok előmutatandók és a felsorolt állatok és tárgyak után külön bizonyítvány költendő, hogy nem szállítottak e oly vidéken át, melyekben az idézett betegség uralkodik.

Ha mindezen feltételek be nem tartattak, úgy az állatok és tárgyak megfellelő eljárás végett a martinschizai vesztégtintézethez utasítandók.

Kereskedelmi hírek.

Nemzetközi pékiparkiallítás Londonban. Ez évi június 28-ától július 8-áig Londonban nemzetközi kiállítást rendeznek, melynek tárgyai: buza, rozs, liszt, malomszerkezetek, péksütődék és péksütémények. A kiállítás jellege főképen vásári lesz, azonban versenydíjakat is fognak szétosztani. E kiállítás, minthogy Anglia még ma is, bár folytonosan csökkenő mértékben, a magyár gabona és liszt külföldi fogyasztói között az első egyike, reánk nagy fontosságú. Jelentkezési határidő június 1. beküldési határidő június 15. Bejelentési lapok a földmívelési miniszteriumnál hatók.

Spanyol bor Franciaországban. A spanyol borok bevétele Franciaországba az utolsó években rendkívül emelkedett s különösen a múlt évben oly óriási mértékűt, hogy a Franciaországba bevitt spanyol borok értéke mintegy százszorosan múlja felül a viszont importált francia borokét. A legelső nagyforgalmu évben 1890-ben a spanyol borbevitel 170 millió pesetára rugott míg jelenleg 250 millió pesetát tesz ki. Az utolsó tíz évben 2200 millió peseta értékű spanyol bor vándorolt Franciaországba.

Élő juhok kivitele. A külügyminiszterium értesítése szerint az osztrák magyar monarchia területéről származó élő juhoknak Németországon keresztül Franciaországba és Belgiumba való átvitele ama föltétel mellett engedtetett meg, hogy az állategészségügyi egyezményben megállapított ellenőrzési rendszabályok megtartassanak s hogy az ilyen szállítmányok csak a vasuton s felesleges feltartóztatás nélkül menjenek át Németországon.

Kereskedelmi szerződés az Egyesült Államokkal. Monarchiánk és az amerikai Egyesült-Államok között a kereskedelmi szerződési tárgyalások már befejeztettek. A megállapodások szerint az amerikai áruknak az Ausztria-Magyarországba való behozatalánál legtöbb kedvezmény van biztosítva, viszont az Egyesült-Államok elnöke lemond arról, hogy a Mac-Kinley-bill megforló intézkedéseit a monarchiánkból származó árukra alkalmazza.

M. kir. államvasúti ügyek.

Felső-sziléziai-osztrák-magyar közszénforgalom. A fenti forgalomban f. évi ápril hó 1-től érvényes I. díjszabási füzet 14-ös Lipótváros állomás részére felvett 100 kg.kénti 67 krnyyi díjtétel, továbbá az ugyanazon oldal eljőn foglalt nevezett állomásra vonatkozó jegyzett, valamint a 18-ik oldalon beállított kilométer távolság hatályon kívül helyeztetik.

Budapest-Lipótváros állomásra feladásra kerülő küldemények ezentul a fenti kötelek forgalomban fennálló II. díjszabási füzet 18-ik oldalán nevezett állomás részére foglalt hasonló díjtételek alapján fognak szállíttatni.

pest egyedüli jelét kegyesen fogadni méltóztassék, mit Excellenciád leereszkedő jóakarattól remélni bátrnak vagyunk

Midőn ezeket közmegbizatás folytán kötelességükhöz képest Nagyméltóságodnak illő tisztelettel tudomására adjuk egyúttal városunkat, a tanácsot s annak tagjait velünk együtt legkegyelmesebb pártfogásába és jóakarataiba ajánljuk, a legmélyebb hódolattal maradván Nagyméltóságodnak

Fiume, 1776 április 5-én.

legalázatosabb lekötelezett szolgálói
de Steinbergh Ferencz Antal s. k.
de Monaldi Antal s. k.

Fiume igazgató bírái, (judices rectores)
az egész tanács nevében

Batthyány Tivadar gróf válasza a fiumeiak köszönő fellíratára.

(A latin eredeti után.)

Tekintetes szabad kir. város, igen tisztelt és nagyrabecsült Uraim!

Nem csekély öröömre szolgál, hogy már nem hiában kívánhatok szerencsét Uraságtoknak, miután a fölmerült nehézségek eloszolván, ő Felsőge Uraságtok forró ohajához képest városukat nemcsak hogy a magyar korona alatt levő többi szabad királyi városok közé határozta sorozni, hanem e végből tényleg már kinevezte fiumei kormányzónak Majláth császári kir. kamarai udvari taná-

csos urat, ki innen nemsokára utra is fog kölni.

A nevezett úr ma déiben nálam lévén ebédén, láthatólag örvendett a bejéle helyezett bizalomnak s a rája ruházott kormányzói méltóságának, s erősen ígéré, miszerint nemcsak minden módon rajta lesz kereskedelmük fölvirágoztatásán — mindazon kimeríthetetlen eszközök igénybe vételével, melyeket e tekintetben Magyarország és társországai nyújthatnak, hanem hogy erejéhez képest a város szabadságait is oltalmazni fogja. Végezetül hálás szívvelk öszönetet mondok az Uraságtoknak becses levelében foglalt köszönetnyilvánítás s belém helyezett különös bizalmukért, valamint az egyhangúlag reám ruházott patriciusi kiváltságokért, melyeket kiérdemelni csekély erőmtől telhetőleg a legnagyobb buzgalommal igyekezni fogok.

Megkülönböztetett tisztelettel maradván a tekintetes szabad kir. városnak s igen tisztelt és nagyrabecsült Uraimnak

Bécs, 1776 április 20-án.

lekötelezett hívők

Gr. Batthyány Tivadar

(comes Theodorus a Bathyan m. p.)

A városi levéltárból közli:

Fest Aladár.

A m. kir. államvasutak gőzhajózási vállalata. A magy. kir. államvasutak gőzhajózási vállalatának idegen járműveire nézve 1890. évi augusztus hó 1-ével az I pótlék lép érvénybe, mely a díj- és szabási határozmányok módosítását és kiegészítését, továbbá a sajtóhírek helyesbítését tartalmazza.

Együttal megjelent ezen említett díjszabás német kiadása is. Az említett pótlék, valamint a díjszabás német példányai a m. kir. államvasutak díjszabási osztályában megszerezhetők.

Elba átrakodási forgalom. Az Elba étrékodási forgalom II. rész díjszabásához f. évi május hó 1-ével életbeléptetett XII. pótlék (Magyarország-Drezda-Elbarakpart IV. oldalán foglalt osztály árúdíjszabásában Eger állomás. C. I. osztályú díjtétele 100 gkgkint — 5.22 — márkáról — 6.22 márkára helyesbített).

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

Eladó

nehány nagyobb és kisebb lakóház, kerttel vagy a nélkül, egyes emeletekkel, boltelhelyiségek, és telkek.

Kiadó több négy és kétszobás lakáson kívül koresmának és boltoknak alkalmas helyiségek.

Bővebb értesítés a lap kiadóhivatalában

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

... mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat irt magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

József főherceg asztalán rendes italul szolgál.

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

... Természetes ízt kellemesség teszi a miatt is a vendéglós utakra képerlelt „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES forrás savanyuvize.

Vegyelmezve **Dr. LENGYEL BÉLA** egyetemi tanár

Vannak a bel- és külföldi számos orvosi tekintélyek által főleg a lelegzési, emésztési, gyögeső-szervek hurutos bántalmainál; hatáson győzték a Rhachitis, görvölty, vesecisztegyen-bajokat, epigy használatát a tuják csúszos hajjainál, gyermekkorú megagátójánál, a súlyos gyomorsavany-kegésztést okozó az idegrendszer tevékenységét (száraz szájszáj) tartalmál fogva ezen üdítő savanyuvizet a helyettesítésül, ezzel bír s borral használva így nagy kellemek örvend. Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, mely mint hazánkban, általában a kolera megelőzéséül ellenpreservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszertárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ÉDESKUTY L.
ORSZÁGOS FÓRAKTÁR
cs. és kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállítónál
BUDAPEST, Erzsébet-ter 8 sz.

Pannonia szálloda

Budapest, Kerepesi-ut 7 sz.
Megnyitás f. évi június 1-én.

Ezen elsőrangú szálloda, mely nagy közkedveltségének örvend, épész újonnan revonáltatott és a legelőnyösebb és a lelegeznsabban átalakított.

Ezen szálloda a t. cz. utazó közönségnek minden megkívánt kényelmet nyújt és a legmagasabb igényeknek is megfelel. A szobák villanyos világítással vannak ellátva és a zuhanyok láthatóan ki vannak tűzszelve. Nagyon elegáns olvasóterem és tündöszobák, ugyisintén felvonó gép-lift (villamos szerkezet) vendégeim kényelmére berendezettek. A fényes téli kert Budapest legszebb és legnagyobbját közé soroztató és díszes chambers separeisi által kitűnik, ezáltal a magyar főváros egyik látványosságát képeze.

Ezen szálloda a főváros legszebb pontján fekszik és a központi indház és nyarati pályaudvartól egyenlő távolságra fekszik a lovasut itt menten, ennek egyik megállóhelyén.

Ezen szálloda elegáns éttermében a legkitűnőbb ételek és italok szolgáltatnak ki egy újonnan berendezett kávéházzal is van egybekötve. Kérném tehát n. é. vendégeimmet a nekem eddig tanúsított jóindulatú ezental is fenntartani és törekedni fogok ezt továbbra kiérdemelni.

Kit tisztelettel
GLÜCK FRIGYES
szállodatulajnos

A legjobb Cognac a **Halász Ferencz és Társa Első Alföldi Cognac gyárában** kecskeméten készült cognac, mely 12 évi idő tartam alatt 1880 ban a kassai, 1886-ban a veszpremi, 1889, 1892-ben a brü zeli, 1880, 1881, 1889-ben a kecskemeti, 1882-ben a trieszti, 1986-ban a smirnai, 1890-ben az aradi, 1890-ben a várnai és 1891-ben a komáromi kiállításokon a legmagazabb kitüntetésekkel jutalmaztatott.

Ezen jó hírnevű cognac gyár fiumei képviselője **Walluschnig Antal**, ki igen jutányos árak mellett fogad megbízásokat ugyancsak ezen gyár cognacjára kapható Fiume első kávéházaiban, likörkereskedéseiben és czukrázdaiban is.

Bor kivonat.

Kitűnő és egészséges bornak azonnali elkészítéséhez, ajánlom a kipróbált különlegesítet. Az így készült bor a valódiól meg nem különböztethető.

2 kilo ára (mely 100 liter bor elkészítéséhez elegendő) 5 frt 50 kr. utasítás a készítésre díjmentesen mellékeltek. A legjobb eredmény, és a gyártmány egészséges tulajdonsága tekintetében jót állók.

Szesz-megtakarítás

Érhető el a pálinkánál az ény felülmulhatlan **erősítő-essenciám** által, mely az italnak kellemes, és sikerült ízt kölcsönöz, e szesz kizárólag nálam kapható.

Ára kilonként 3 frt. 50 kr. 600-1000 literig használati utasítás.

E különlegességek közül bármennyi **essenciát** ajánlok, rum, cognac, faom **likörök** arb. gyártására, felülmulhatlan minőségben. A készítéshez szükséges utasítások díjmentesen mellékelve lesznek. **Árjegyzék bérmentve.**

Pollák Fülöp Károly

Essenciák különlegességi gyára Prágában. Megbízható ügynökökötök keresnek.

BATTARA P. könyvnyomdája Fiumében.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sternberg Ármin és testvére
hangszer ipar
BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 36.

Saját gyártmányú minikeményű vonós, veres, fű- és réz-fúvó hangszerek és azok kellek és alkalmazásai. Mindennemű hangszerek és zenészek javítása és kiharangolása pontosan és kímélő eszközökkel.

Zongorák javítása és hangolása pontosan eszközöltetik.
Harmonikáról külön árjegyzék kéréndo.

A **Kathreiner-Kneipp** féle kitűnő, és az egészségre nagy hasznú árpakávé kivonat képviselőjével Fiume és vidékére **Walluschnig A.** fiumei kereskedő lett megbízva. E kitűnő kávé, mely íz és illattekintetében a gyarmat kávéval versenyez, kicsinyben, Fiumében a következő kereskedőknél kapható: **Anderle B., Baccarich Antonio, Baffo Francesco, Bastiancich M. Bian-**

chi G., Blazevich P., Bolé I., Barich Pietro, Cartesio Nicolò, Curti Edoardo, Curti Antonio, Dorcich Nicolò, Gaspari Eugenio, Iellenich S., Juricich Michele, Mance Giov., Matcovich Antonio, Miculinic Gasparo, Papes M., Pasquali Giuseppe, Penso Giuseppe, Schittar G., Smoquina G., Scopinich S., Turina Felice, Tironis Giorgio, Ungar Carlo, Valich A. Vlasich Lorenzo, és Vezzil B.
Ez izletes kávé a fönnevezett kereskedőknél, megizlelés végett kis csomagokban **ingyen** is kapható, mely alkalommal az elkészítésre vonatkozó utasítás is megadatik.

Egy évi...
Félévre...
2 óra...
Külföldre...

18

A
Ita

A viz...
tása tek...
terrasse...
része, m...
1-130...
két mag...
ni, és pe...
tartoznak...
a kikötő...
m. maga...
dozó nap...
szolgáló...
nyugati...
köbirtal...
tükre pe...
fekszik. A...
275 mm...
hosszu es...
týmübből...
hálózatba...
fogja a r...
rosti esőhá...
ágazik és...
rendszer...

Hasonl...
zóna cső...
melynek...
servoira...
állomás...
Kalvária...
esán van...
a víz az...
a magas...
nen pedig...
mm. átme...
lesz ellatv...
A mély...
ja két ré...
tisztítás...
degik elk...
a másik...
épületben...
melyek ál...
ki-és bel...
villamos...
voirkamar...
főcső, mel...
városi eső...
mélyebb...
vezet, az...
kamara fe...
mara felé...
egyike a...
szen az el...
ott a legu...
felszűll, ug...
zen esővör...
zettetik, o...
tükör-szín...
cső a kör...
szen a fer...
lenül a r...
dik elágaz...